

[Niels Helveg Petersen.]

let på at overveje yderligere skridt i årene, der kommer, men betragter dette som et meget betydningsfuldt fremskridt.

Man kunne måske tilføje, at netop ved at forslaget får den virkning, at det direkte påvirker beskatningsniveauet i de meget velstillede kommuner på en helt anden måde end et skattegrundlagstilskud, der kanaliseres igennem statskassen, kan man forestille sig, at forslag af denne art kan få virkning på grundprisudviklingen i de mere velstående kommuner. Når der i de velstående kommuner har været en særlig stærk vækst i grund- og ejendomspriser, har det sammenhæng med, at man i disse kommuner kan indstille sig på at betale højere huspriser på grund af den lave skat. Jeg ser en heldig bivirkning i den tendens, der vil være i forslaget til at hæmme prisstigningerne på jord og fast ejendom netop i de kommuner, hvor stigningerne har været størst.

Som sagt, på mit partis vegne vil jeg give principiel tilslutning, men det siger sig selv, at der er detaljer, som det kan være nyttigt og nødvendigt at se på i udvalget, idet det dog må erindres, at udvalget kommer til at arbejde under et overordentlig stærkt tidspres. Arbejdet med dette forslag er jo fremskyndet. Denne næste etape er fremskyndet i forhold til de planer, der var sidste år, og derfor er forslaget kommet sent i samlingen, men det er dog kommet. Hvis kommunerne skal kunne have glæde af denne ordning fra den 1. januar 1971, så skal de kunne indregne virkningerne, når de lægger deres budgetter i efteråret, og derfor kommer folketingsudvalget under et betydeligt tidspres.

Socialdemokratiet har fremsat 3 forslag til folketingsbeslutning. Det første forslag om en fuldstændig udligning via skattegrundlagstilskud er jo at gå en noget anden vej. Man giver ikke direkte fra de rige til de fattige, men dirigerer store beløb rundt over statskassen. Fordelingsvirkningen er derfor svagere, nettovirkningen pr. flyttet krone er betydelig ringere, bl. a. fordi de penge, som staten skal tilskyde kommunerne, opkræves hos alle landets skatteydere, således at også skatteyderne i de svagt stillede kommuner skal være med til at finansiere ordningen. Men det vil være af interesse, tror jeg, at få det talmateriale frem, som indenrigsministeren har refereret til, da han nævnte, at ord-

ningen efter de foreliggende beregninger ville komme til at koste statskassen 950 mill. kr. på årsbasis.

Med hensyn til det andet forslag om en analyse af de lovbundne opgaver og tilskudsordninger i den forbindelse vil jeg sige, at man skulle være et skarn, hvis man ville afvise en analyse, men det er, som om forslaget bygger lidt på en illusion om, at man én gang for alle — og meget snart — kan have opgavefordelingen endeligt klappet og klar. I forbindelse med første etape af byrdefordelingen blev det udtrykkeligt fremhævet, at man ikke skulle forvente, at opgavefordelingen var noget, man blev færdig med på én gang og i nær fremtid, men at man måtte forestille sig, at det var en proces, hvor man igennem 1970'erne gradvis, efterhånden som de administrative forhold tillod det, og efterhånden som det tilstrækkelige forarbejde var gjort, flyttede opgaver ud til kommunerne. Jeg tror, at det bliver nødvendigt og naturligt i forbindelse med alle ændringer i opgavefordelingen at diskutere, hvilke virkninger på byrdefordelingen ændringer af opgavefordelingen har. Jeg tror, at vi vil være nødt til at vende tilbage til det problem om byrdefordelingen, hver eneste gang man konkret tager skridt til at flytte opgaver fra centraladministrationen til kommunerne. Det er den ene indvending. Hvis man skulle følge forslagets formulering direkte, så måtte der gå ganske betragtelig tid, inden forudsætningerne for at sætte analysen i gang var til stede.

Dernæst vil jeg gøre den indvending, at når der tales om tilskud til kommunernes lovbundne opgaver, om tilskudsordninger, så er det vel i virkeligheden en anden måde at sige refusionsordning på, og hvis det er tilfældet, så er jeg ikke så sikker på, at forslaget sigter rigtigt. Vi har hidtil i byrdefordelingsdiskussionen bevæget os — så vidt jeg forstod det i betydelig enighed — bort fra refusionssynspunktet, fordi det ligesom forflygtiger den enkelte kommunalbestyrelses ansvar for sine egne økonomiske dispositioner. Men som sagt, hvis vi kan få indkredset nærmere, hvilke områder det er der skal analyseres, hvorledes det skal sættes i værk og hvornår, så skal det ikke mangle på god vilje fra vor side til at forstå synspunktet.

Det tredje forslag er et forslag om en sær-